מוראה ונולה. נזרקין אצל מזבח מו(הפנימי) ונבלעין במקומן כדאמרי׳ במס' יומא בפ' קמא (דף כא.): לא פסיקא ליה. דלימא דבר הקרב

כולו למזבח משום מנחת נסכים הואיל ואיכא מנחת נדבה דאינה

מוראה ונוצה והאיכא נסכים לשיתין אזלי

והאיכא מנחת נסכים כיון דאיכא מנחה

דאכלי כהנים מינה לא פסיקא ליה: הרי עלי

זהב לא יפחות מדינר זהב: ודלמא "נסכא

שאמר ר' אלעזר באמר מטבע ודלמא פריטי ש

אמר רב פפא פרימי דדהבא לא עבדי אינשי:

כסף לא יפחות מדינר: ודלמא ינסכא א"ר

אלעזר ידאמר מטבע יודלמא פריטי אמר רב

ששת באתרא דלא סגו פריטי דכספא:

נחושת לא יפחות ממעה כסף: י תניא רבי

אליעזר בן יעקב אומר לא יפחות מצינורא

קטנה של נחשת למאי חזיא אמר אביי

שמחמטין בה (6) פתילות ומקנחין בה נרות:

יברזל תניא אחרים אומרים (כ) לא יפחות מכליה

עורב וכמה אמר רב יוסף אמה על אמה

איכא דאמרי הלא יפחות מאמה על אמה

למאי חזיא אמר רב יוסף ילכליה עורב:

מתני' יהרי עלי יין לא יפחות משלשה

לוגין ישמן לא יפחות מלוג רבי אומר

שלשה לוגין "פירשתי ואיני יודע מה פירשתי

יביא כיום מרובה: גבו' ת"ר יואזרח מלמד

שמתנדבין יין וכמה שלשה לוגין ומנין

שאם רצה להוסיף יוסיף תלמוד לומר יהיה

יכול יפחות תלמוד לומר ככה: שמן לא

"במאי קא מיפלגי אמרוה רבנן קמיה דרב

פפא בדון מינה ומינה בדון מינה ואוקים

באתרה קא מיפלגי ירבגן סברי דוז מינה

ומינה מה מנחה מתנדבין אף שמן נמי

מתנדבין ומינה מה מנחה בלוג אף שמן

בלוג ורבי סבר יידון מינה ואוקי באתרה

מה מנחה מתנדבין אף שמן נמי מתנדבין

ואוקי באתרה כנסכים מה נסכים שלשת

לוגין אף שמן נמי שלשת לוגין אמר ילהו

כדרך שעושין עכשיו שומרי זרעים וקראו אומה כליה עורב ועוד פירש בערוך מקדש ראשון ששכינה שרוייה בו לא היו לריכין כליה עורב שלא היו עופות פורחין עליו אבל במקדש שני שלא היתה קדושת כקדושת ראשון הולרכו לכליה עורב ובפ׳ (ו) שני דמועד קטן (דף עו) לא משמע כן גבי בית שעשה שלמה דאכלו ביוה"כ דקאמר איבעי לשיורי בבנין פורתא ומשני שיורי בנין לא משיירי איבעי ליה לשיורי באמת כליה עורב משמע שהיה שם כליה עורב ושמא תחלה עשה כליה עורב שלא היה יודע אחרי כן כשראה קדושתו שמטו: אי תגיא תגיא. ולעולם כאן בדון מינה פליגי

וה" נאית ליה לרב פפא בפ' כל החדיר (זכחים דף נא.) ° ובפ' כל שעה (פסחים דף לג.) והא דלא קאמר הכי בפ' כל המנחות באות מלה (מנחות פב:)

דיחוים בעלמם הום: דבי אדעור בן עזריה אומר יביא תור או בן יונה. בגמי למכרי דל"פ דמר כי לתכים ולע"פ שהיו רגילין לקנות קרבנות

בירושלים כדאמרי' (ב"ת כו), מעות שנמלאו לפני סוחרי בהמה ואמרו (כריפוס ה:) מעשה ועמדו קינים ברבעתיים מ"ת דעת הנודר לפי מה שרואה

מוסיף

רב פפא אי ממנחה גמר לה רבי רכולי עלמא לא פליגי דון מינה ומינה

אלא רבי מאזרח גמיר לה אמר ליה רב הונא בריה דרב נתן לרב

פפא ומי מצית אמרת הכי והתניא קרבן מלמד שמתגדבין שמן וכמה

שלשת לוגין מאן שמעת ליה דאמר שלשת לוגין רבי וקא מייתי לה מקרבן א"ל ֹסאי תניא תניא: פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא כיום

מרובה: תנא יכיום מוב הראשון של חג שחל להיות בשבת: מתני' יהרי

עלי עולה יביא כבש ר' אלעזר בן עזריה אומר או תור או בן יונה יפירשתי

מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי פיביא פר ועגל מן הבהמה ואיני יודע מה

פירשתי יביא פר ועגל איל שעיר גדי ומלה פירשתי ואיני יודע מה פירשתי

יפחות מן הלוג רבי אומר שלשה

קטנה. מולג קטן: מחטטין. מפילין

ראש הפתילה כשהוא שרוף ובלע"ו

ממוהי"ר: ומהנחיו בה נרות. של

מנורה מאפרה שבתוכה: כליה עורב.

מסמרות חדיו תוחביו בראש גג

ההיכל לכלות העורבין שלא ישבו עליו:

מתבר' הרי עלי יין. לנסכים לא

יפחות משלשה לוגין שהן פחותין שבנסכים: שמן לא יפחות מן הלוג.

דחזי למנחת נדבה ואע"ג דהוא מתכויו

להקריבו בפני עלמו כנסכים. והך

סתמא כר' טרפון דאמר בפירקין

דלעיל (דף קד.) אף מתנדבין שמן: כיום מרובה. מפ' בגמ': גבו' אורח.

בפרשת נסכים כתיב ובמדבר טו) כל

האזרח יעשה ככה וגו' קרא יתירא

הוא: שלשה לוגין. דבניר מהכי לא

חזו: יהיה. התם כתיב ככם כגר

כאזרח יהיה משמע יהיה לכם עוד

נסכים אחריני: דון מינה. דשמן דבא

נדבה גמרינן ממנחת נדבה כדאמר

לקמן קרבן מלמד שמתנדבין שמן

וההוא גבי מנחת נדבה כתיב (ויקרא ב)

כי תקריב קרבן מנחה: ואוקי באסרה.

בנסכים דשמן הבא בפני עלמו הוי

כנסכים דומיא דיין: מאורח גמר לה.

כי היכי דגמרינן לעיל יין הכי נמי גמר

רבי אזרח מלמד שמתנדבין שמן ודון

מינה כל הנסכים שלשה לוגין: קרבן

מנחה מלמד כו'. אלמא ממנחת נדבה

גמר לה: בותנר' יכיא ככש. פחות

שבעולות. (ג) עולה ליכא לספוקי אלא

בזכרים: פירשתי. אחד מקרבנות

הבהמה ואיני יודע איזה מהם פירשתי:

יביא. מכל מיני בהמה הזכרים

גדוליםי) דהיינו פר ועגל ואיל ושעיר

גדי וטלה: פירשתי. את המין ואיני

יודע אם מן הבהמה ואם מן העוף:

 מ) ב"ב דף קסה: כמובות קי:,
 טעי רש"ק שהאריך מאד בפשט הקושיא זו, ג) [שבת ל.], ד) שבת
 ט ע"ש, ד) [זכחים לא:], ו) לעיל עג: קד. ע"ש, ו) ובחים לא: ע"ש, מ) ועיין רש"ק ול"ק, ע) [יבמות עה: וע"כן, י) [בובחים איתה אמר קמאً], **פ**) גי' ל"ק באסמירא הס"ד ואח"כ מה"ד באמרא, ל) ל"ל לאו דוקא כי התם בכתובות וה"פ ואימא פריטי כלומר פונדיונים או מעות או איסרים פונדיונים חו מעות חו חיקרים ומשני וכו'. ג'יק, ש) ונדליי או איסרים), ד') צ'יק, ש) ואשכחן נמי לינורא כדפי' בקוטוסס כדמנן כוש כו' כלייל. ז'יק, ש) [ועי' מוס' סנהדרין יד ע"ב ד"ה לינורא],

תורה אור השלם

1. כל האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה ריח ניחח במדבר טו

הגהות הב"ח

 (6) גמ' שמחטטין כה את הפתילות ומקנחין כה הנרות:
 (2) שם תניל לחרים לוומרים האומר עלי ברזל לל יפחות: (ג) רש"י ד"ה יביא כו' דעולה ליכא: (ד) תד"ה ודלמא כו' ובפ' בתרת דכתובות במי חמר כתוב כו כסף כל מה שירצה לוה מגניהו ובב"ב פ' גט פשוט מנגיסו ובב"ב פ' גט פשוט דף קסה ע"ב אמר כסף אין פחות מדינר כסף ופריך ומיתה נסכה: (ד) בא"ד וייל דסתס איירי נזוזי: (ו) ד"ה כלים כו'. ובפ"ק דמו"ק:

גליון הש"ם

גמ' והצני יודע מה פרישתי יביא פר. עי צטורי לפן כ"ים יע"ל ד"ה כן בקר: תום' ד"ה זיפרי יובפ' בל שעת. ע"ש דפרין ר"פ כן (ה" ול"כ לדכה לעו כדמי'ל (ה"פ כל ועי' במום' בפסמים שם ולעיל סד ע"ל ול"ע:

לעזי רש"י

פלט"א. מטיל מתכת.

רבינו גרשום

משום דנחשת שוה מעה כסף נפיש שיעוריה מכולהו: ואיני יודע מה פירשתי. אי זה מין או כמה מכל מין ומין: יביא מכל מין עד שיאמר לא לכך נתכונתי. כלומר דיביא מז הזהב עד שיאמר מעולם לא
הייתי עשיר כל כך שיוכל
לידור כל כך מזהב וכן יביא
מכסף וכן מנחשת עד שיאמר
לא לכך נתכונתי: קרבן. אדם
כי יקריב מכם קרבן: שמתנדב
ני יקריב מכם וקרבן: שמתנדב
ני יקריב ומתרבר עצים. דאיקרו נמי קרבן וקסבו תנא קמא דאותן גזירין קריבין להכשר הקרבנות על המערכה. ור׳ לא אמר ב׳ גזירין וקאמר דנקטרין בפני עצמן ולא להכשיר האברים שעל

בעיר: בירשתי מן הבחמה בו'. ה"ג יביא פר עגל ואיל שעיר גדי וטלה ויש ספרים דלא כחיב שעיר ועל כרחין גרסי׳ ליה כדקתני גבי שלמים שעירה:

התפערה ולא קצ יותר בשל המנו לל מנות במו לא המנות הארם הבו לנותר: מרושה הארם של לנסים מכוון דומיא דיין המדור מערה השהם של לנסים מכוון דומיא דיין המדור מערה השהם של לנסים מכוון דומיא דיין המדור מישרות אבל מל את את ייתר שבל מל למומת בא להמר מרבים במרח מבים הייתר בידים במרח מבים בידים בידים במרח מבים בידים בידים במרח מבים בידים בידים במרח מבים בידים במרח מבים בידים בידים

ודילמא נסבא. נראה דנסכא פחות מדינר דמטפי לא קשיא ליה דאולינן בתר הפחות כדקאמר (לעיל דף קד:) הרי עלי

עשרונות יביא שנים אבל טפי לא הרי עלי עולה יביא תור או בן יונה כולה למובח: נסכה. חתיכה אחת של זהב שקורין פלט"א: מלינורה וכן כולם שי ובפ" בתרא דכתובות (ד) (דף קי:) ובבבא בתרא (דף קסה:) אמר כתוב בו כסף מגביהו דינר ופריך

בעל השטר על התחתונה ובמס׳ שהלים (דף יא) אמריגן הרי עלי זהב יביא דינר זהב אמר ר' אלעזר והוא שהזכיר נורה אבל לא הזכיר נורה מביא אפילו לינורא משמע דלינורא פחותה מדינר והיינו נסכא כדי לעשות לינורא וקשיא מהא דאמרי׳ בהגוזל ש בתרא (ב״ה דף נו:) נסכא ועבדינהו זוזי משמע דווא פחות מנסכא וי"ל דהתם (ה) בזווי פשיטי דהוא שמיני שבלורי ואע"ג דנקט זוזי סתם הכי נמי תנן בפ' אע"פ וכחובות דף סה:) כלים של חמשים זוז ומפרש בגמ' חמשין זוזי פשיטי ובפרק הישן (סוכה דף כב:) אמר כזוזא מלעיל כאיסתירא מלתחת וקים לן איסתירא פלגם דוום אלם הסום זוום סום זווי פשיטי דארבע מנייהו קיימי פו באיסתירא באתרא דלא סגי פריטי דכספא הכא ובגט פשוט (ב"ב קסה:) משני הכי ותימה לבפ' בתרא דכתובות (דף קי:) אמרי' פריטי דכספא לא עבדי אינשי ועוד השיא דבגט פשוט (ב"ב שם.) אמרי' מגביהו דינר ובכתובות (דף קי:) קתני מגביהו לוה כל מה שירצה וי"ל דפריטי דהכא ובגט פשוט 6 לאו דווקא והכי פריך ואימא פריטי כלומר פונדיונים או מעות איסרים ש כי התם בכתובות ומשני באתרא דלא סגי ובכתובו' פריך ואימא פרוטות ממש ואע"ג דקתני מגביהו לוה כל מה שירנה לא משמע ליה שיוכל להגבותו פרוטות מדלא קתני מגביהו פרוטות שהוא הגרוע שבכל המטבעות:

דמלקחיים אית להן אלארי [של] שאר נרות שהיו במקדש כדתנן בתמיד (דף ל) ובפ"ק דסנהדרין (דף יד:) דאמרי' אפי' לינורא קטנה של הקדש לריכה עשרה בני אדם לפדותה לא כמו שפי׳ שם בקונטרס שטווין בה זהב אלא כי הכא שמוחטין בה את הפתילות ש אשכחן לינורא כדתנן (כלים פ"ט מ"ו) כוש שבלע את הלינורא יו בליה עורב. פירש בקונטרס מסמרות חדין תוחבין בראש עליו ובמקום אחר פירש כמין טבלא כמו סכין ובערוך ערך כל פי׳ שעשו לורה להבריח בה העופות מגג ההיכל

ואימא נסכא ובכל דוכתא קיי"ל דיד

גג ההיכל לכלות העורבים שלא ישבו חדה זקופה על נידה וחדודה לחתוך

רש"י ד"ה נסכא חוזיכוו אוזיכו ל זהב: ד"ה מחטטין צ"ל מוחטין. מפילין: בא"ד ובלע"ז מוקאר הס"ד: ד"ה דון מינה שמן דבא: ד"ה ואוקי כו' הבא ודון מינה ומינה דכל הנסכים ג"

מז א מיי' פ"ב מהל' ערכין הלכה י: יז ב מיי' שם הלכה ט: יח ג מיי' שם הלכה י:

ים דהו מיי' שם הל"ט: בזחט מיי' פי"ו מהל' מעה"ח הל' טו: בא י מיי׳ פט"ו שם הלכה ג: בב ב מיי שם הלי ט:

מוסף רש"י איכא מוראה ונוצה. ללח קריכי כמוכח (לעיל עד:) שחין ניתנין על המוכח חלח חלל המוכח (שם בכת"י). לשיתין אזלי. שהיה לול קטן במוכח וכו יורד היין לשיתין במסכת סוכה בפרק החליל (שם). פריטי דדהבא לא עבדי פריט אינשי. כד לא פריטי דרהבא לא עבדי אינשי. כשוס לתכל (ב"ב 100 לתכל (ב"ב 100), לא יפחות ממעה כסף. מחמ שור מול מול מול מול ב"ב בורא. מולג קטן כעין שטוין שטוין נותקבין לחשוים עם מחיבון בה פתילות. וותקבין לחשיים (עדיי חושכן מולאי"ר בלע"ו (שמר צ"ב) מולאי"ר בלע"ו (שבת צ"ב) מולאי"ר בלע"ו (שבת צ"ב) מוקיי"ר בלע"ז (שבת צ.). ברזל. הרי עלי ברזל לבדק הבית מכליה עורב. טבלאות של אמה על אמה היו עושין, הן חדין כסכין סביבותיהם בהן גגו של היכל למנוע את העורבים מלישב (שם) הגג כלה ומקלר למעלה עד כאמה ומחפין אומו שם בברול ובמסמרים כדי שלא ישבו העורבים עליו (מו־ק ש.). אזרח. גבי נסכים כתיב כל האזרח יעשה ככה את אלה האומית יששה ככה את אלה וקר מחלים יוסרא היוסי להיום למינים כמינים כל דין נספים כלא מינים השביע שמשה שלים שלים אל אונים בשלים אולים בשלים אולים בשלים אולים בשלים אולים בשלים אולים אולים בשלים אולים שלים שלים שלים שלים בשלים אולים בשלים ללמוד מחבירו שאין יכול ללמוד מגופו ילמד מחבירו, ולשחר דברים שאתה יכול ללמוד מגופו העמידהו על מקומו (זבחים צא:). מה מנחה מתנדבין. שמוחשין בה את הפתילות. לאו של מנורה

נ"ב עי" תוס' בכורות דף . ע"ב ותו' זבחים דף עה ע"א: . רש״י ד״ה נסכא חתיכה גדולה

שימה מקובצת גמ' והאיכא נסכים נסכים לשיתין אזלי: שם למאי חזיא

הלכך לנסכים דמי, וביין פשיטא

לן דשלשת לוגין נינהו כדנפקה לן חזרח מלמד שמתנדבין יין

(שש). דבי באחדו גבו לד. לנדבת שמן וכי נמי דיינת מינה ומינה שלשת לוגין הן שהוא פחות שבנסכים, דנסכים של כבש

ם כנסכ ט, זימני ט פני ככם ת החין יין כתיב בהו והין

ח. רבי מאזרח גמר